

store Bogsamling til Optagelse i Statsbiblioteket i Aarhus. Denne Bogsamling, som Kommissionen har taget i Djsyn under dets Møde den 29de Maj, bestaar af henimod 30,000 Bind og er især rig paa historisk Litteratur. Ifølge den afdøde Samlers og Ejers Bestemmelse skal der udarbejdes og trykkes en Fortegnelse over Biblioteket, hvorefter dette skal udbydes til Salg en bloc her hjemme, saaledes at Biblioteket holdes sammen. Opnaas ikke Salg paa denne Maade, skal det udbydes til Salg en bloc i Udlandet, og opnaas der heller ikke Salg der, skal Biblioteket sælges ved Auktion. Det vilde nu være høist beklageligt, dersom den Wegenerske Bogsamling skulde gaa ud af Landet enten helt eller delvis, paa den sidste Maade idet de kostbareste Bærter fandt udenlandske Købere. Thi der er liden Sandsynlighed for, at Private her hjemme ville købe saadanne Bærter, som kun have hjemme i offentlige Biblioteker eller hos saadanne sjældne Bogsamlere som afdøde Gehejmeraad Wegener, hvis eneste personlige Glæde det var i henved 70 Aar at samle disse Bøger, for hvis Skyld han nægtede sig saa meget, der ellers almindelig betragtes som hørende til Livets Goder. Det ligger, saa synes det, saa snublende nær, at Staten, naar den tænker paa at oprette et Stats-Provinz-Bibliotek, da griber den Lejlighed, som netop nu paa en forunderlig Maade tilbyder sig, til at komme i Besiddelse af en Bogsamling, der, forenet med det, paa en Gang vil bringe det til en i Danmark ukendt Højde. Naar der ovenfor er talt om kostbare Bærter, da er der ikke tænkt paa Bærter, som paa Grund af deres Udstyrelse og Pragt ere kostbare, men paa Bærter, hvilke paa Grund af deres Omfang ere kostbare, som f. Eks. Samlingen: *Récueil des Historiens des Gaules*, *Berg's Monumenta Germaniæ historica* o. l. Disse og mange andre Bærter, som Wegener har ejet, findes næppe i Danmark udenfor Kjøbenhavn. I det hele kan det siges om Wegeners Bibliotek, at det er anlagt med Brug og Nytte for Dje, ikke til at stabe eller til at prange med.

Og her frembyder sig en Betragtning, som er af Bigtighed ved Bedømmelsen af det hele Foretagende, nemlig at Oprettelsen af det paatænkte Bibliotek i Aarhus vil bidrage til at bryde den stærke Centralisation, som hersker i vort Land, og at Biblioteket utvivlsomt maa kunne hjælpe til, at efterhaanden de Klager noget kunne formindskes, som ofte ere hørte, Klager over, at man i Provinserne ikke kan drive videnskabelige Studier, fordi man der mangler Litteratur, Bøger, paa hvilke Studierne skulle bygges. Set fra den Side kan Stats-Provinz-Biblioteket i Aarhus faa en smuk Opgave at løse, og dertil vil Erhvervelsen af Wegener-Biblioteket kunne give et godt Stød, da dets vigtigste Bestanddel, den historiske Litteratur, har mange Belyndere her i Landet. — Erhverves dette Bibliotek til Aarhus, vil der ganske vist straks fremkomme et ikke ringe Antal Dubletter af de danske Bøger, men de overflødige vil der sikkert uden Vanskelighed kunne findes Anvendelse for, thi der maa være mindre Biblioteker nok, som gerne ville modtage dem.

Meddelelsen om, at der tænkes paa Oprettelse af et Bibliotek i Aarhus, er i det hele i Sylland bleven modtaget med Tilfredshed og med Bisald, saaledes som det da ogsaa maatte ventes¹⁾. Enkelte Stemmer have vel rejst sig imod Foretagendet²⁾; men det er aabenbart, at de, som have udtalt sig paa en saadan Maade, ikke have været rigtig underrettede om Foretagendets Udgangspunkt og hele Karakter. Og det maa vist kunne siges, at saadanne Udtalelser i negativ Retning vise, hvor ønskeligt det er, at der staves noget reelt, noget positivt, thi da ville hine Forfattere, naar de staa overfor et Bibliotek i Sylland indeholdende imellem 100 og 150,000 Bind, utvivlsomt indrømme, at Talen er

¹⁾ Se Notitser fra „Aarhus Stiftstidende“ meddelte i „Dagbladet“ for 11te og 13de September 1892.

²⁾ Se indsendte Artikler i „Nationaltidende“ for 13de og 17de November 1892.